

Nieuws onder de zon?

Julien LAMBERT

Actinische keratose (AK)

zeer frequent

misschien een beetje banaal

MAAR ...

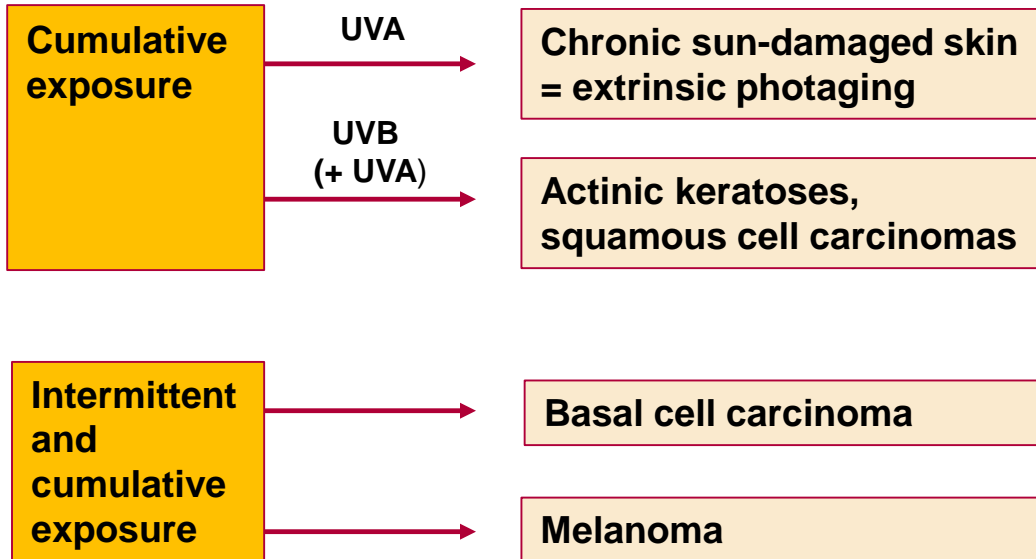
niet te onderschatten wat betreft beleid huidkanker

- **cumulatieve** zonblootstelling en recente **intense** zonblootstelling
- mutaties in het **p53 gen**: meest voorkomende genetische alteratie
- P53 tumor suppressor gen belangrijk voor DNA protectie en repair

- verdunning / hyperplasie van de **epidermis**
- stratum corneum kan erg verdikt zijn
- aan basale membraan: **inflammatoire reactie**
- KC vertonen **diverse anomalieën** o.a. cytonucleaire atypieën, dyskeratotische cellen

- **regressie**
 - frequenter bij minder zonblootstelling
 - recidief na eerste regressie frequent
- **stabiliteit**
- **evolutie** naar spinocellulair ca.?
 - meer dan **60%** van spinoca ontstaan uit AK of zones met meerdere AK

Risicofactoren

- fototype I en II
- ♂
- hogere leeftijd
- belangrijke (cumulatieve) zonblootstelling
- immunosuppressie

Field cancerisation

- zone van **niet klinisch** zichtbare afwijkingen
- in de periferie van zichtbare AK letsels
- **histologisch** aantoonbaar
- klinisch: zone van chronisch zonblootgestelde huid met multiple AK

- **solitair** letsel: cryotherapie
- **veld**behandeling:
 - imiquimod (Aldara®)
 - lokaal 5-FU (Efudix®)
 - fotodynamische therapie

AK en zonbescherming

- ideale zonbescherming: **kleding!**
- gebruik van zonnefilters: minder **nieuwe** letsels, meer **regressie**.
- zonnefilters zijn **niet** bedoeld om zonblootstelling te verlengen

UZA'

- AK: het **meest frequente** precarcinomateus letsel merker van **chronische** zonblootstelling

! belangrijkste **predictieve** factor voor ontwikkeling van **melanocyttaire** letsels en **niet melanocyttaire** huidkanker

patiënt met AK **6 keer meer** kans op ontwikkeling van huidkanker

Twee fenotypes van zonverouderde huid

- **ATROFISCHE TYPE:** fijne rimpels, glanzend aspect, erytheem, teleangiëctasieën en onregelmatige pigmentatie
- **HYPERTROFISCHE TYPE:** diepe rimpels, homogene huidskleur
- atrofische type **MEER KANS** op precancerosen en invasieve huidtumoren

Sachs DL et al J Am Acad Dermatol 2019: 480 - 488

Fig 1

ORIGINAL ARTICLES

**Hydrochlorothiazide use and risk of
nonmelanoma skin cancer:
A nationwide case-control study
from Denmark**

Sidsel Arnsfang Pedersen, MD,^{a,b,c} David Gaist, PhD,^{a,b} Sigrun Alba Johannesdottir Schmidt, PhD,^d
Lisbet Rosenkrantz Hölmich, DMSc,^e Søren Früs, MD,^{d,f,g} and Anton Pottegård, PhD^c
Odense, Aarhus, Herlev, and Copenhagen, Denmark

Hydrochlorothiazide en huidkanker

- Hydrochlorothiazide (HCTZ): fotosensibiliserend
- > 50g (+/- 6 jaar behandeling)
 - OR 1.29 (95% CI 1.25-1.35) voor basoca
 - OR 3.98 (95% CI 3.68-4.31) voor spinoca
- dosisafhankelijk: > 200g
 - OR basoca: 1.54 (95% CI 1.38-1.71)
 - OR spinoca: 7.38 (95% CI 6.32-8.60)
- andere antihypertensiva: Ca. antagonisten, ACE inhibitoren, sartanen, furosemide, indapamide: geen risico

Pedersen SA. et al J Am Acad Dermatol 2018; 78: 673-681

- Nicotinamide 500-1000mg/d voor hoog risico patiënt
- orale NSAID ?
- acitretine (Neotigason®)

Chen AC et al. N Engl J Med 2015; 373: 1618-1626

Butler GJ et al. J Am Acad Dermatol 2005; 53: 966-972

- AK is een **risicomerker**
- **risicopatiënten** goed begeleiden en opvolgen
- belang van zeer adequate zonbescherming

